

PİYANODA BAŞPARMAĞI KUVVETLENDİRMEK İÇİN ETKİLİ ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ

EFFECTIVE PRACTICE METHODS FOR STRENGTHENING PIANISTS' THUMB

Bilge Su KARACA*

Geliş Tarihi: 03.09.2023

Kabul Tarihi: 29.09.2023

(Received)

(Accepted)

Öz: Piyano çalma becerilerinin temelinde yer alan parmaklar, hassas, kuvvetli ve çevik olmalıdır. Diğer parmaklardan anatomik yapısı ile ayrılan başparmak, güçlü ama yavaştır. Hızlı çalışma elverişli olmayan bu parmak, doğru bir şekilde çalıştırılmadığı takdirde icrayı etkileyecektir. Bu makalede, piyanistlerin başparmaklarını güçlendirmek için etkili çalışma yöntemleri, farklı hareket ve egzersizler sunulmuştur. Bu yöntemlerin doğru bir şekilde uygulanması, piyano çalma becerilerini geliştirmeye ve parmak geçişleri, nüans derecelendirmeleri ve ses denetimi açısından daha kontrollü ve ifade dolu bir performans sergilemeye yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Piyano Çalma Becerileri, Teknik, Başparmak, Çalışma Yöntemleri, Egzersiz.

Abstract: Fingers forming the foundation of piano-playing skills should be sensitive, strong, and agile. The thumb, which differs anatomically from the other fingers, is strong but slow. This finger, not suitable for rapid playing, will affect the performance if not exercised correctly. In this article, effective practice methods, different exercises, and movements for strengthening pianists' thumbs are presented. The proper application of these methods will help enhance piano-playing skills and enable more controlled and expressive performances in terms of finger transitions, nuances, and sound control.

Keywords: Piano-Playing Skills, Technique, Thumb, Practice Methods, Exercise

1. GİRİŞ

Piyano eğitimi, icracının teknik gelişimi açısından oldukça kritik bir rol oynamaktadır. Akorlarda sesin fazla veya az çıkması, melodilerde ise deliklerin veya vurguların oluşması; oktavlarda serçe parmağa göre başparmağın daha kuvvetli olmasından dolayı dengesizliğin oluşması gibi sorunların temelinde genellikle başparmak kontrolünün eksikliği yatmaktadır. Sadece tekniği değil aynı zamanda müzikal ifadeyi de etkileyen bu sorunların önlenmesi veya erken aşamada çözülmesi, piyanistin icra kalitesini büyük ölçüde etkiler.

* Öğr. Gör. Dr., Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuarı Piyano Anasanat Dalı,
bilgesucaraca@trakya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3928-6136.

Başparmağın doğru ve etkili bir şekilde kullanılabilmesi için öncelikle onun anatomik yapısını anlamak gerekmektedir. Başparmak, sekiz farklı kas ve üç sinir aracılığıyla hareket ettirilir. Bu parmağın bileğe bağlandığı kök eklemi, el ortası kemikleri ile değil, el kökü ile ilişkilidir. Başparmağın yatay hareketleri arasında dış açılma, gerilme, bükülme ve avuç içine doğru hareket vardır. Piyano çalarken, sıkça kullanılan bu hareketlerin, başparmağın yukarı-aşağı hareketi ile birlikte koordine edilmesi gerekir. Parmak geçişleri için başparmağın çevik olması; bu sırada elin ağırlığının, başparmak üzerine dengeli bir şekilde aktarılması; parmağın bilinçli bir şekilde hareket ettirilmesi ve böylece herhangi bir aksaklık veya hata ihtimalinin minimize edilmesi büyük önem taşır.

Piyano öğreniminde başarılı olmanın temel taşlarından biri olan başparmak egzersizleri, parmağın diğer parmaklardan, bilekten veya önkoldan bağımsız bir şekilde hareket etme yeteneğini geliştirmeyi amaçlar. Piyano destekli ve piyanosuz gerçekleştirilebilecek egzersizler, başparmağın esnekliğini ve hassasiyetini artırmaya yöneliktir. Bu kapsamda makalenin “Egzersizler” başlığı altında; Ferdinand Beyer, Alfred Cortot, Charles-Louis Hanon, Heinrich Neuhaus, Penelope Roskell ve Leyla Pamir’in egzersizleri ve bu egzersizlere yazarın yaptığı ekler (parmak numaraları, simetrik çalışma yöntemleri, diğer el için partiler vb.) örnek olarak verilmiş, egzersizleri yaparken dikkat edilmesi gereken noktalara yazar tarafından değinilmiştir. Ayrıca “Sonuç” kısmında Johannes Brahms ve A. Cortot’nun bu konudaki egzersizlerinden önerilere yer verilmiştir.

2. EGZERSİZLER

Bu başlık altında egzersizler, egzersizleri yazan müzisyenlerin soyadına göre alfabetik olarak sıralanmıştır. Piyanosuz yapılacak olan egzersizlere öncelik verilmesi, parmağın kontrolünü sağlayacaktır. Sonrasında piyano destekli egzersizler yapılmalıdır.

Çalışmalar iki el ayrı, yavaş tempoda ve her bir hareketin parmağı ne şekilde etkilediğinin, kasların gerilim ve gevşemesinin nasıl olduğunun bilincine varılarak yapılması önemlidir. Hareketleri iki elde de oturtuktan sonra, yine yavaş tempoda iki el birlikte çalışılabilir ve aşamalı bir şekilde tempo hızlandırılabilir.

Piyano destekli egzersizler hem pozisyon hazırlamalı hem de dairesel hareket ile yapılabilir. İki parmağın da aktif olarak kullanıldığı çalışmaların pozisyon hazırlamalı versiyonunda, diğer parmak tuşa bastığında başparmağın işi bitmiş olacaktır. Burada yapılması gereken başparmağın sonraki pozisyona (basacağı tuşa) hazırlanması ve basma zamanını tuşla temas halindeyken beklemesidir. Zamanı geldiğinde başparmak tuştan kaldırılıp basılmalıdır. Dairesel hareket versiyonunda ise diğer parmak bastığında, başparmağın sonraki pozisyona olan hareketi

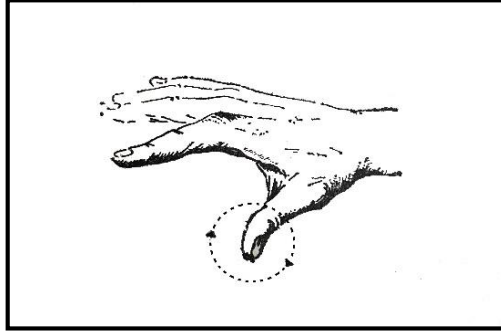
başlamalıdır. Başparmağın bu hareketi, sonraki tuşa basmasıyla sona erer. Böylelikle dairesel bir hareket oluşmuş olur.

Özellikle piyano destekli egzersizlerde başparmağın eklemlerinin dışarı doğru çıkık olduğundan emin olunmalıdır. Çalışmanın içine başka hareketler eklendikçe başparmağa odaklanılması zorlaşacağından, sadece başparmağın çalıştırılması hedeflenmeli, diğer kısımlar (parmaklar, bilek ve kol) kasılmadan ama olabildiğince hareketsiz kalmalıdır.

Egzersizler farklı tonalitelere veya akorlarda yapılabilir. Seçilen egzersizlerdeki çalışma yöntemleri, piyanistin çalıştığı eserde başparmağın kullanıldığı, geçişli, atlamalı veya yakın seslerden oluşan pasajlara uygulanabilir.

2. 1. Piyano Dışındaki Egzersizler

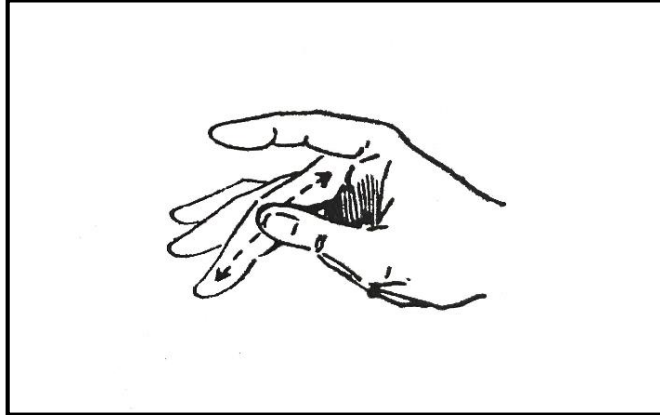
2. 1. 1. Leyla Pamir, Çağdaş Piyano Eğitimi¹

Örnek 1: Leyla Pamir, *Çağdaş Piyano Eğitimi*, s. 212, başparmağı kök eklemden dairesel hareketleri.

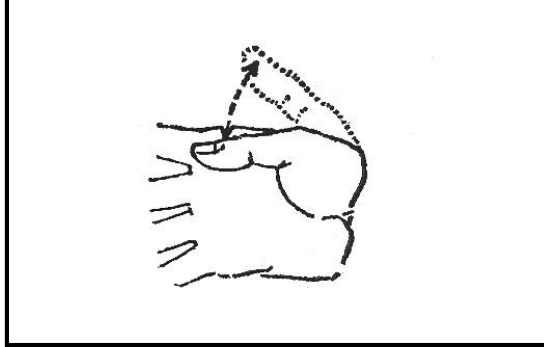
El doğal duruşunda havada tutulurken başparmak saat ve tersi yönünde dairesel hareketlerle (tam ve yarım daireler çizerek) çalıştırılmalıdır. Bu egzersizde başparmak hareketinin köşeli değil, yuvarlak olması önemlidir. Elin kasılmamasına dikkat edilmelidir. Egzersiz, başparmağın yukarı-aşağı hareketinin çalışılmasından önce onu bu harekete hazırlayacaktır.

¹ Leyla Pamir, *Çağdaş Piyano Eğitimi*, Met/er Matbaası, İstanbul, [t.y.].

Örnek 2: Leyla Pamir, *Çağdaş Piyano Eğitimi*, s. 212, başparmağın diğer parmaklar üzerinde hareketi.

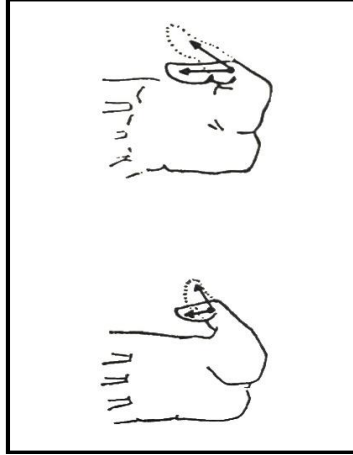
Başparmak sırayla diğer parmakların ucundan sonuna kadar hareket edecektir.

Örnek 3: Leyla Pamir, *Çağdaş Piyano Eğitimi*, s. 212, kök eklemden aşağı yukarı hareket.

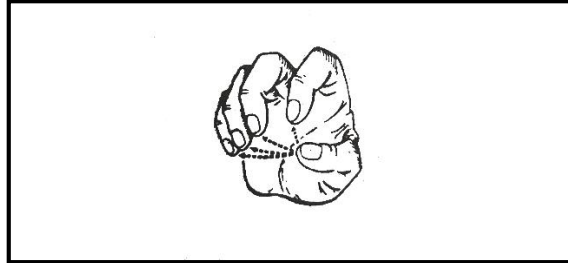
El açık haldeyken başparmak kök eklemden aşağı ve yukarı hareket ettirilmelidir. Parmak bir bütün halinde tutulmalı ve yastık kası gevşek olmalıdır.²

² Leyla Pamir, *a.g.e.*, s. 212.

Örnek 4: Leyla Pamir, *Çağdaş Piyano Eğitimi*, s. 212, başparmağı eklemden bükme hareketleri.

El açık tutulmalı, hareket yumuşak ve serbest olmalıdır. Birinci eklem sadece çok küçük hareketlere olanak verdiği için dikkat, eklem gevşemesine yönelmelidir.³

Örnek 5: Leyla Pamir, *Çağdaş Piyano Eğitimi*, s. 213, başparmağın avuç içine doğru hareketi.

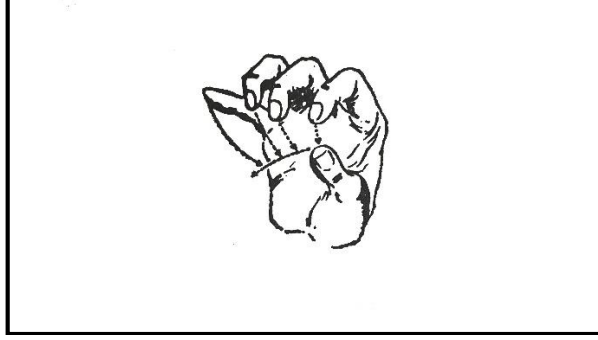
Elin avucu açılacak, parmaklar hafifçe bükülecek, başparmak diğer parmaklardan hiç yardım görmeden, her bir parmak ucuna değecektir.⁴

Leyla Pamir'in kitabında yer verdiği alıştırmaya ek olarak şu çalışma yapılabilir: Öncelikle el serbest bırakılmalı ve eklemler doğal duruşunda olmalıdır. Parmak uçlarına denk gelecek şekilde başparmak sırayla diğer parmaklara değmeli ve 1-2, 1-3, 1-4, 1-5, 1-4, 1-3, 1-2 şeklinde çalıştırılmalıdır. Başparmağın hareketi kendi yerinden başlayıp kendi yerinde bitmelidir. Burada diğer parmakların

³ Gös. yer.

⁴ Leyla Pamir, *a.g.e.*, s. 213.

olabildiğince hareketsiz kalması, başparmağın onlara ulaşması önemlidir. Bu çalışma, parmak gruplarının farklı sıralanması ve/veya tekrarı ile çeşitlenebilir.

Örnek 6: Leyla Pamir, *Çağdaş Piyano Eğitimi*, s. 212, başparmağın yana doğru hareketi.

Parmaklar sırayla başparmağın ucuna değecektir, başparmak ise sağa ve sola, diğer parmakların uçlarına doğru hareket etmelidir.⁵

Piyano dışında yapılabilecek bir diğer çalışma, Alfred Cortot'nun Örnek 10'da gösterilen çalışmasının masada yapılan halidir. Piyanodaki pozisyonuna uygun bir şekilde el masaya konmalıdır. Burada bilek yukarı kaldırılmamalı, elin temel pozisyonda olduğundan emin olunmalıdır. Başparmak yavaş ve kontrollü bir şekilde yukarı kaldırılmalı ve aynı şekilde masaya değene kadar indirilmelidir. Hareket halindeki parmağın zorlanmamasına dikkat edilmelidir. Bu egzersiz sonucunda parmağın yukarı-aşağı hareketi pürüzsüzleştirilmiş olacaktır.

⁵ Gös. yer.

2. 2. Piyano Destekli Egzersizler

2. 2. 1. Ferdinand Beyer, Vorschule im Klavierspiel, Op. 101⁶

The image displays a musical score for Ferdinand Beyer's 'Vorschule im Klavierspiel, Op. 101'. It consists of four staves of music. The first two staves are for the right hand alone ('Mano destra sola / Main droite seule / Right hand alone') and the last two are for the left hand alone ('Mano sinistra sola / Main gauche seule / Left hand alone'). Each staff contains six measures of music, with fingerings indicated by numbers 1-5 above the notes. The exercises are designed to train the fingers in a specific sequence and timing.

Örnek 7: Ferdinand Beyer, *Scuola Preparatoria del Pianoforte, Op. 101*, s. 48.

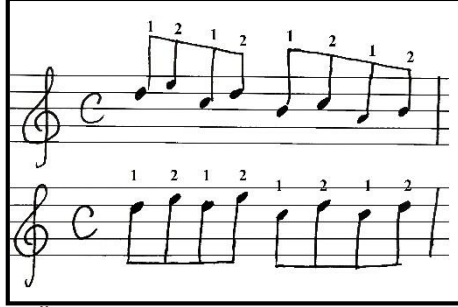
Örnek 7’de gösterilen egzersizlerin sağ ve sol el için olan ilk ölçülerinde, normalde başparmak tekrar kullanılacağı için pozisyonda (iki elde de do tuşları üzerinde) durmalıyken, başparmağı çalıştırma amacıyla, ikinci parmaklar bastığında sağ elde la, sol elde mi tuşu üzerinde durmalı ve iki tuş arasında geçiş hareketini çalışmalıdır. Aynı geçiş çalışması diğer ölçülere de uygulanabilir.

The image displays a musical score for Ferdinand Beyer's 'Vorschule im Klavierspiel, Op. 101', specifically for the left hand alone. It consists of three staves of music, numbered 11, 12, and 13. The first staff is labeled 'Für die linke Hand allein. | For the left hand alone. | Pour la main gauche seule.' and includes the instruction 'sempre legato'. The exercises are designed to train the fingers in a specific sequence and timing, with fingerings indicated by numbers 1-5 above the notes.

Örnek 8: Ferdinand Beyer, *Vorschule im Klavierspiel, Op. 101*, Edition Peters, s. 78.

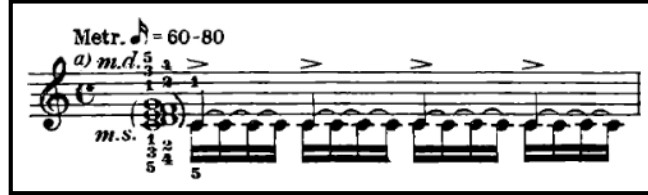
⁶ Ferdinand Beyer, *Scuola Preparatoria del Pianoforte, Op. 101*, Casa Ricordi, Milano, 1996; Ferdinand Beyer, *Vorschule im Klavierspiel, Op. 101*, Edition Peters, Leipzig, [t.y.].

Bu çalışma önce sol el ile, sonrasında ise simetrik şekilde sağ el ile yapılabilir. İyiye oturtulduktan sonra ise iki el aynı anda çalışılabilir.

Örnek 9: Sağ el için simetrik hali.

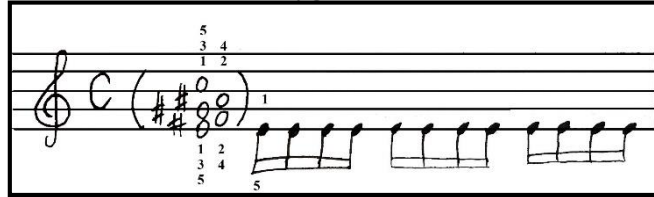
2. 2. 2. Alfred Cortot, *Principi Razionali della Tecnica Pianistica*⁷

Örnek 10: Alfred Cortot, *Principi Razionali della Tecnica Pianistica*, s. 11.

Bu egzersizde öncelikle beş parmak pozisyonunda bütün parmaklar basılır ve tuş dibinde tutulur. Sonrasında kök eklemenden hareket edecek şekilde başparmak yukarı-aşağı yönde hareket ettirilir. Başparmak tuşa doğru inerken hareketi kesilmemeli, olabildiğince duraksız olmalıdır. Diğer parmakların aşağı doğru bastırma yoluyla değil, elin ağırlığını kullanarak tuş dibinde kalmalarına dikkat edilmelidir.

Bu çalışma farklı seslerden de uygulanabilir.

Örnek 11: Mi-fa#-sol#-la#-do pozisyonunda.

Cortot'nun bu çalışma yöntemi aşağıda verilen akorlara uygulanabilir.

⁷ Alfred Cortot, *Principi Razionali della Tecnica Pianistica*, Edizioni Suvini Zerboni, Milano, 1928.

Örnek 12: Alfred Cortot, *Principi Razionali della Tecnica Pianistica*, s. 11.

Örnek 13: Alfred Cortot, *Principi Razionali della Tecnica Pianistica*, s. 12.

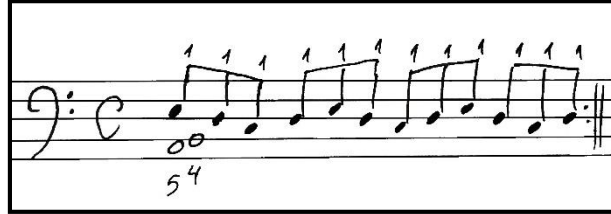
Bütün parmakların tuş dibinde tutulduğu çalışmadan sonra, dördüncü ve beşinci parmakların tutulduğu çalışma uygulanabilir.

Örnek 14: Alfred Cortot, *Principi Razionali della Tecnica Pianistica*, s. 23.

Bu çalışmada el pozisyonunu korumaya ve kasılmamaya özen gösterilmelidir. El, tuş dibinde tutulu kalması gereken dördüncü ve beşinci parmaklara doğru yaslanmamalıdır. Doğal pozisyonda kalmalı ve başparmak rahatça hareket etmelidir.

Sol el için bu çalışmanın simetrik hali uygulanabilir.

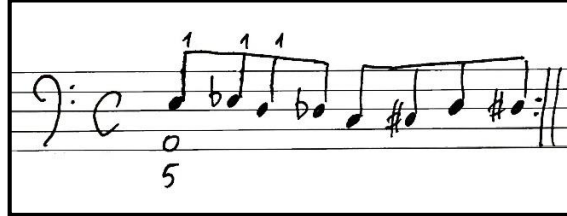

Örnek 15: Sol el için simetrik hali.

Ayrıca bu çalışmanın kromatik hali de uygulanabilir.

Örnek 16: Alfred Cortot, *Principi Razionali della Tecnica Pianistica*, s. 23.

Örnek 17: Sol el için simetrik hali.

Repete notaların çalışılmasında uygulanabilecek çalışmalar şu şekildedir:

Esercizio N. 5^b (*sostituzione articolata delle dita sugli stessi tasti*)

Örnek 18: Alfred Cortot, *Principi Razionali della Tecnica Pianistica*, s. 24.

Bu çalışmada başparmağın hareketine odaklanılmalıdır. Farklı parmak kombinasyonlarını içeren bu egzersiz, 1-2, 1-3 ve 1-4 geçişlerinin çalışılmasını sağlamasının yanı sıra repete nota egzersizlerine bir giriş niteliğindedir.

Esercizio N. 6^a (*ribattitura della stessa nota con dita differenti [2 dita]*)

Örnek 19: Alfred Cortot, *Principi Razionali della Tecnica Pianistica*, s. 25.

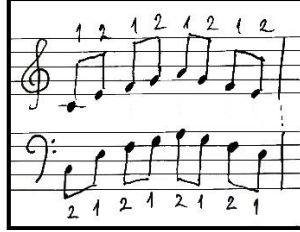
Bu egzersizde tekrarı sağlayacak parmakların aynı konumda, tuş üzerinde olmalarına dikkat edilmelidir. Hareketin küçültülmesi, hızlanmaya yardımcı olacaktır.

Esercizio N. 8^a (*trilli*)

Örnek 20: Alfred Cortot, *Principi Razionali della Tecnica Pianistica*, s. 25.

Bu tril egzersizlerinde 1-2, 1-3 ve 1-4 parmak kombinasyonlarıyla çalışılmaktadır. Tuşlar dipte birleştirilerek ve hareket kök eklemenden sağlanarak çalışılmalıdır.

2. 2. 3. Charles-Louis Hanon, *The Virtuoso Pianist*

Örnek 21: Charles-Louis Hanon, *The Virtuoso Pianist*, No. 1, özel parmak numaraları ile.

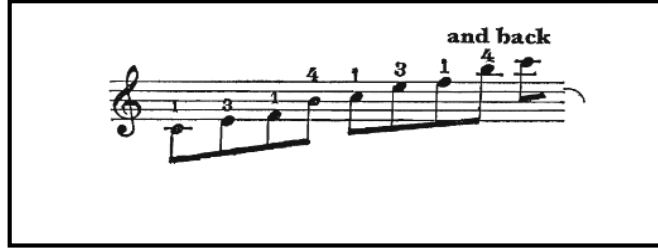
Hanon egzersizlerinde başparmağı çalıştıracak parmak numaraları seçilerek çalışmalar yapılabilir.

Parmak numaralarına aşağıdaki sıralama önerilebilir:

Sağ elde – 1 2 1 2 1 2 1 2 veya 2 1 2 1 2 1 2 1

Sol elde – 2 1 2 1 2 1 2 1 veya 1 2 1 2 1 2 1 2

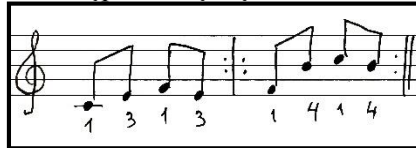
2. 2. 4. Heinrich Neuhaus, *The Art of Piano Playing*⁸

Örnek 22: Heinrich Neuhaus, *The Art of Piano Playing*, s. 119, gamlarda başparmak geçişlerinin çalışılması.

Neuhaus'un “Eksik beş parmak pozisyonu”⁹ olarak adlandırdığı yöntemde, sadece başparmağın veya başparmak üzerinden elin geçişinin olduğu notalar seçilmiştir. Bu çalışma diğer tonalitelere de uygulanabilir.

Bu çalışmaya ek olarak 1-3-1-3 ve 1-4-1-4 şeklinde, gama ve eksik beş parmak pozisyonuna uyarak başparmak çalıştırılabilir.

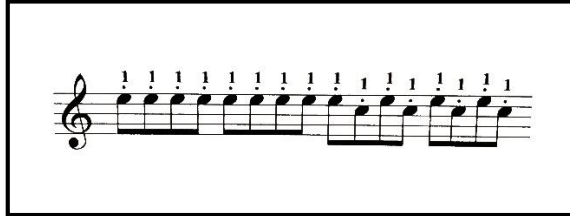
Örnek 23: Parmak geçişleri için çalışma.

⁸ Heinrich Neuhaus, *The Art of Piano Playing*, Praeger Publishers, ABD, 1973.

⁹ Heinrich Neuhaus, *a.g.e.*, s. 119.

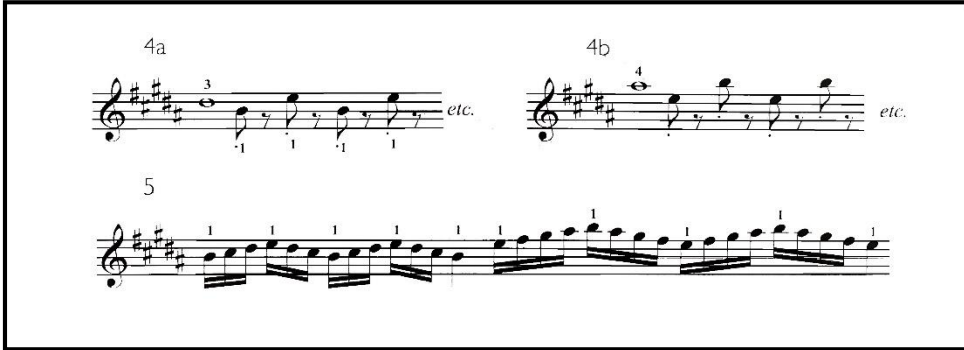
2. 2. 5. Penelope Roskell, *The Complete Pianist*¹⁰

Başparmak geçişleri gamların eşit ve hızlı çalınmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu geçişleri sağlamlaştırmak adına yapılabilecek çalışmalara aşağıda yer verilmiştir.

Örnek 24: Penelope Roskell, *The Complete Pianist*, s. 116, gam egzersizi no. 3.

Bu egzersizde, başparmak tuşa basarken bağımsız bir şekilde kök eklemenden hareket etmelidir. Önce başparmak eklemenden her yöne doğru hareket ettirilmeli, sonrasında tuşa basılmalıdır. Bileğin kasılmamasına dikkat edilmelidir. Aksi takdirde başparmağın özgür hareketi kısıtlanacaktır.¹¹

Örnek 25: Penelope Roskell, *The Complete Pianist*, s. 116, gam egzersizi no. 4a, 4b ve 5.

4a ve 4b numaralı egzersizlerde Roskell, başparmağın hareketini bütün kolun desteklemesini önermiştir. Bu çalışma biçimi, iki ayrı amaca yönelik olduğundan dolayı, sadece başparmağı çalıştırmak adına bilek ve kol hareketinden kaçınarak olabildiğince sabit bir pozisyonda başparmak notaları çalınmalıdır. Bu egzersiz, diğer tonlara uyarlanabilir.

5 numaralı egzersizde ise 4 numaralı egzersizlerde tutulan sesle başparmağın arası doldurulmuş ve pasaj çalışması haline getirilmiştir. Burada da olabildiğince az

¹⁰ Penelope Roskell, *The Complete Pianist*, Edition Peters, Londra, 2020.

¹¹ Penelope Roskell, *a.g.e.*, s. 116.

Araştırma Makalesi

hareketle çalışılmalı ve başparmak üst sesi çaldığında yukarı doğru bir ilerleme olmayacağı için diğer parmakların pozisyonu bozulmamalı, tuşlar üzerinde hazır beklemelidir. Böylece başparmağın hareketine odaklanılmış olacaktır.

Dördüncü parmağın altından geçişte dikkat edilmesi gereken şey, başparmağın katedeceği mesafe uzak olduğundan zorlanmadan çalıştırılmasıdır.

2. 2. 5. Nina Vasilyevna Shirinskaya, Gammy i Arpedzhio dlya Pianoforte¹²

Örnek 26: Nina Vasilyevna Shirinskaya, *Gammy i Arpedzhio dlya Pianoforte*, s. 38, kromatik gam.

Başparmağın hareketini oturtabilmek için iki el ayrı çalışılmalıdır.

Bu egzersiz, J. Brahms'ın öğrencilerine çalıştırdığı üzere 1-3, 1-4 ve 1-5 gibi farklı parmak kombinasyonlarıyla da yapılabilir.¹³

¹² Nina Vasilyevna Shirinskaya, *Gammy i Arpedzhio dlya Pianoforte*, Vsesoyuznoye Izdatel'stvo Sovetskiy Kompozitor, Moskova, 1984.

¹³ Johannes Brahms, *51 Übungen für Klavier*, G. Henle Verlag, München, 2009, s. 91.

МАЖОРНЫЕ ТРЕЗВУЧИЯ С ОБРАЩЕНИЯМИ
(длинные арпеджио)

Трезвучие Секстаккорд Квартсекстаккорд

До мажор (C-dur)

The image shows a musical score for three types of major triads with long arpeggios in C major. The first section is labeled 'Трезвучие' (Triad), the second 'Секстаккорд' (Sextachord), and the third 'Квартсекстаккорд' (Quartsextachord). The score is written for piano and includes fingerings for both hands. The triad section shows a C major triad (C-E-G) with a long arpeggio. The sextachord section shows a C major sextachord (C-E-G-A-B-C) with a long arpeggio. The quartsextachord section shows a C major quartsextachord (C-E-G-A-B-C-E) with a long arpeggio.

Örnek 27: Nina Vasilyevna Shrinskaya, *Gammy i Arpedzhio dlya Pianoforte*, s. 59, do majör kök arpej ve çevrimleri (paralel ve simetrik).

УМЕНЬШЕННЫЕ СЕПТАККОРДЫ С ОБРАЩЕНИЯМИ
(длинные арпеджио)

Септаккорд Квинтсекстаккорд

До мажор (C-dur)

The image shows a musical score for two types of diminished seventh chords with long arpeggios in C major. The first section is labeled 'Септаккорд' (Septachord) and the second 'Квинтсекстаккорд' (Quintsextachord). The score is written for piano and includes fingerings for both hands. The septachord section shows a C major septachord (C-E-G-A-B-C-E) with a long arpeggio. The quintsextachord section shows a C major quintsextachord (C-E-G-A-B-C-E) with a long arpeggio.

Örnek 28: Nina Vasilyevna Shrinskaya, *Gammy i Arpedzhio dlya Pianoforte*, s. 72, eksilmiş yedili arpej ve çevrimleri.

ДОМИНАНТСЕПТАККОРДЫ С ОБРАЩЕНИЯМИ
(длинные арпеджио)

До мажор (C-dur)

Доминантсептаккорд Квинтсекстаккорд

Терцквартаккорд Секундаккорд

Örnek 29: Nina Vasilyevna Shrinckaya, *Gammy i Arpedzhio dlya Pianoforte*, s. 81, dominant yedili arpej ve çevrimleri.

Arpejler, başparmak geçişlerini kuvvetlendirmek için yapılabilecek çalışmalardandır. Tonik, eksilmiş ve dominant arpejler kök ve çevrim halleriyle çalışılmalıdır. Başparmağın ikinci parmak çaldığı anda elin altından hareketi başlamalıdır.

5/3 arpejlerde üçlü grup, 7'li arpejlerde ise dörtlü grup ile sonraki grubun (başparmağın denk geldiği) ilk notası arasında gidiş-dönüş çalışması yapılabilir.

1 2 3 1 3 2

1 2 3 4 1 4 3 2

Örnek 30: 5/3 ve 7'li arpejlerin ilk grupları için çalışma.

SONUÇ

Başparmak kontrolünün müziğin teknik ve ifade yönü üzerinde etkileri bulunmaktadır. Başparmak, piyano çalarken sıkça kullanılmasına rağmen, diğer parmaklardan farklı yapıda olmasından dolayı teknik problemlere ve dengesizliklere

yol açabilen bir zayıflık gösterebilir. Piyano çalarken başparmağın doğru kullanımı, diğer parmaklarla koordinasyon içinde olmayı ve elin ağırlığını dengeli bir şekilde aktarmayı gerektirir. Bunu elde etmek için başparmağın anatomik yapısını anlamak önemlidir; diğer parmalardan farklı olması, onun geliştirilmesinde özel çalışmaların yapılması gerektiğini gösterir.

Başparmak egzersizleri, piyanistlerin başparmaklarını güçlendirmelerine ve daha çevik hale getirmelerine yardımcı olur. Makalenin yazım sürecinde teori, icra ve eğitim alanındaki müzisyenlerin bu konuya önem verdikleri ve konuyla ilgili çeşitli egzersizleri kitaplarında işledikleri görülmüştür. Bu makalede egzersizler, piyano dışındaki ve piyano destekli olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Dairesel, aşağı-yukarı ve sağa-sola olacak şekilde piyanosuz egzersizler yer almıştır. Piyano destekli egzersizler ise başparmağın çeşitli durumlarda yapacağı hareketleri çalıştırmak adına seçilmiştir. Bu egzersizlerdeki çalışma yöntemleri, piyanistin çalıştığı eserlerdeki pasajlara uygulanabilir.

Makalede yer alan egzersizlere ek olarak aşağıdakiler önerilebilir:
1- Johannes Brahms: *51 Übungen für Klavierspiel*, Ek D'den b, d, e, f, g, h, i, m, n, q, r, s, t, u ve w egzersizleri;
2- Alfred Cortot: *Principi Razionali della Tecnica Pianistica*, s. 30-40 arasında yer alan Serie A (Başparmak esnekliği için çalışmalar), Serie B (Gam ve arpej çalışmaları) ve Serie C (Kromatik gam, kırık akorlar ve karma figürler) içindeki başparmak egzersizleri yapılabilir.

KAYNAKÇA

- BEYER, Ferdinand, *Scuola Preparatoria del Pianoforte, Op. 101*, Casa Ricordi, Milano, 1996.
- _____ *Vorschule im Klavierspiel, Op. 101*, Edition Peters, Leipzig, [t.y.].
- BRAHMS, Johannes, *51 Übungen für Klavier*, G. Henle Verlag, München, 2009.
- CORTOT, Alfred, *Principi Razionali della Tecnica Pianistica*, Edizioni Suvini Zerboni, Milano, 1928.
- NEUHAUS, Heinrich, *The Art of Piano Playing*, Praeger Publishers, ABD, 1973.
- PAMİR, Leyla, *Çağdaş Piyano Eğitimi*, Met/er Matbaası, İstanbul, [t.y.].
- ROSKELL, Penelope, *The Complete Pianist*, Edition Peters, Londra, 2020.
- SHIRINSKAYA, Nina Vasilyevna, *Gammy i Arpedzhio dlya Pianoforte*, Vsesoyuznoye Izdatel'stvo Sovetskiy Kompozitor, Moskova, 1984.